

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **Z. A.**, zast. JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou, se sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 4. 2021, č. j. CPR-8831-3/ČJ-2021-930310-V249, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 6. 2021, č. j. 20 A 22/2021 - 18, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobkyně **se p ř i z n á v á** odkladný účinek vůči rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 6. 2021, č. j. 20 A 22/2021 - 18, a vůči rozhodnutí žalované ze dne 22. 4. 2021, č. j. CPR-8831-3/ČJ-2021-930310-V249.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a návrh na přiznání odkladného účinku

[1]Žalovaná rozhodnutím ze dne 22. 4. 2021, č. j. CPR-8831-3/ČJ-2021-930310-V249, zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 26. 2. 2021, č. j. KRPA-45878-4/ČJ-2021-000022-101, kterým byla žalobkyni podle § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), stanovena nová lhůta k vycestování z území členských států Evropské unie (dále jen „EU“), a to do 30 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí.

[2]Toto rozhodnutí napadla žalobkyně žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji rozsudkem ze dne 3. 6. 2021, č. j. 20 A 22/2021 - 18, zamítl.

[3]Proti uvedenému rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost společně s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V jeho doplnění stěžovatelka uvedla, že na území České republiky žije ve společné domácnosti se svým manželem, jenž disponuje trvalým pobytem, a nezletilou dcerou, jež se narodila na území České republiky. V nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti tak spatřuje hrozbu

vážné újmy jejímu rodinnému životu s negativními dopady na život jejího manžela i dcery. Stěžovatelce je rovněž v zemi poskytována zdravotní péče od doby před narozením dcery. Dále odkázala na čl. 9 Úmluvy o právech dítěte a konstatovala, že z důvodu nutného opuštění České republiky v důsledku nepřiznání odkladného účinku její kasační stížnosti by ji musela následovat i její nezletilá dcera, kterou dosud kojí. Zájem dítěte by tak měl být podle stěžovatelky upřednostněn i v porovnání s tvrzením žalované, že se snažila obejít zákonnou úpravu pobytu cizinců na území České republiky. Následně zdůraznila princip *non-refoulement*, který by měl mít vždy zásadní roli při rozhodování o povinnosti cizince opustit území členských států EU, přičemž v této souvislosti zmínila rovněž čl. 17 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech.

[4]Žalovaná ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedla, že jeho přiznání by bylo v rozporu s veřejným zájmem spočívajícím v požadavku, aby se na území České republiky zdržovali pouze cizinci respektující český právní řád. Samotné vycestování stěžovatelky ze země navíc nebude zásahem do jejích práv, jelikož má právního zástupce. Předmětem řízení ostatně podle žalované není, zda má být stěžovatelka nucena vycestovat či nikoli. Rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU je totiž pravomocné a nejsou proti němu přípustné žádné opravné prostředky. Předmětem nyní posuzované věci tak bylo pouze určení lhůty, během níž měla stěžovatelka území České republiky opustit, přičemž uvedenou lhůtu správní orgán I. stupně již jednou k žádosti stěžovatelky prodloužil, stěžovatelka však požadovala lhůtu ještě delší. Žalovaná proto konstatovala, že stěžovatelka se jen snaží obejít ustanovení zákona o pobytu cizinců za účelem vynutit si povolení k pobytu, a to například tak, aby prostřednictvím svých vazeb na území České republiky dosáhla aplikace čl. 5 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. 5. 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí pro nepřiměřenost zásahu rozhodnutí o povinnosti vycestovat z území členských států EU do jejího soukromého a rodinného života. Stěžovatelce však již byla poskytnuta dostatečná lhůta ke splnění uvedené povinnosti, přičemž v podrobnostech žalovaná odkázala na žalobou napadené rozhodnutí a rozsudek městského soudu. Proto žalovaná Nejvyššímu správnímu soudu navrhla, aby návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

II. Posouzení návrhu Nejvyšším správním soudem

[5]Nejvyšší správní soud zjistil, že návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti byl podán včas a osobou k tomu oprávněnou. Přistoupil proto k jeho věcnému posouzení podle § 73 ve spojení s § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[6]Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

pokračování

[7]Z těchto ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého soudního, resp. správního rozhodnutí; přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 - 38).

[8]Stěžovatelka tvrdí, že by výkonem rozsudku městského soudu a rozhodnutí žalované došlo k vynucení její povinnosti opustit území České republiky, přičemž stěžovatelku by vzhledem k věku a přímé závislosti na její péči musela následovat také její nezletilá dcera, čímž by byloasaženo do oprávněných zájmů dítěte. V dané věci by tedy mohlo být dotčeno právo stěžovatelky a její dcery na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod i zásady nejlepšího zájmu dítěte zakotvené v Úmluvě o právech dítěte.

[9]V projednávaném případě by vykonatelnost žalobou napadeného rozhodnutí pro stěžovatelku znamenala praktickou nutnost odcestovat z území České republiky. Vzhledem ke skutečnosti, že stěžovatelka vychovává desetiměsíční dceru, která i s jejím otcem pobývá na území České republiky, dopadly by důsledky vycestování stěžovatelky závažným způsobem i na ně. V tak nízkém věku dítěte by přitom odloučení i od jednoho rodiče po nikoliv krátkou dobu zcela jistě představovalo újmu ve formě dotčení práva tohoto dítěte na respektování soukromého a rodinného života i na zohlednění jeho nejlepšího zájmu. Nelze přitom podceňovat ani újmu, která by vznikla stěžovatelce v důsledku nutnosti opustit své bydliště i rodinné zázemí. V této souvislosti pak není bez důležitosti ani délka lhůty stanovené ke splnění předmětné povinnosti opustit území České republiky. Tato lhůta má totiž přímý vliv na praktické možnosti stěžovatelky uspořádat si v zemi své záležitosti a připravit vhodné podmínky pro sebe i její nezletilou dceru pro opuštění země. Nebyla-li by stěžovatelce stanovena dostatečná lhůta k přijetí vhodných opatření, mohla by tato skutečnost přímo zasáhnout zejména do oprávněných zájmů jejího nezletilého dítěte.

[10]Jelikož Nejvyšší správní soud považoval újmu hrozící stěžovatelce za odůvodňující přiznání odkladného účinku její kasační stížnosti, přistoupil k poměrování újmy, která by jí mohla vzniknout nepřiznáním odkladného účinku, a újmy, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo.

[11]Zásah do práv stěžovatelky by mohl být v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný, naproti tomu nelze dovozovat, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno. Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je třeba poměřovat intenzitu hrozícího zásahu do práv svědčících stěžovatelce s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008,

č. j. 5 As 17/2008 - 131). V projednávaném případě by přiznání odkladného účinku mohlo být v rozporu s požadavkem, aby na území České republiky pobývaly osoby v souladu s právními předpisy. Jak již bylo výše uvedeno, újma způsobená stěžovatelce nepřiznáním odkladného účinku by mohla být podstatná. Intenzita narušení zmíněného veřejného zájmu by naopak vzhledem k předběžné povaze přiznání odkladného účinku byla mírná. Navíc konečná délka dalšího pobytu stěžovatelky na území České republiky před jejím opuštěním již nemůže mít zásadní vliv na uvedený veřejný zájem. Jinými slovy, skutečnost, zda bude stěžovatelka pobývat na území České republiky dalších 30 dní či dobu delší, již nemůže mít tak zásadní vliv na ochranu předmětného veřejného zájmu, aby bylo nutné nepřiznat odkladný účinek její kasační stížnosti. Z informací, jež má Nejvyšší správní soud k dispozici, přitom nevyplývá, že by z hlediska veřejného zájmu představovala hrozbu již samotná přítomnost stěžovatelky na území České republiky. Intenzita újmy vzniklé stěžovatelce neodložením právních účinků rozsudku městského soudu a rozhodnutí žalované tak převáží nad potenciálním dotčením veřejného zájmu, a je proto splněna i druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

III. Závěr

[12] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud stěžovatelce vyhověl a její kasační stížnosti přiznal odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. Do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky rozsudku městského soudu i rozhodnutí žalované.

[13] Nejvyšší správní soud připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 s. ř. s.). Z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti rovněž nelze dovozovat jakékoliv závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. července 2021

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu